

A BIZOTTSÁG HATÁROZATA

(2005. november 28.)

az EK-Szerződés 86. cikke (2) bekezdésének az általános gazdasági érdekű szolgáltatások működtetésével megbízott vállalkozásoknak közszolgáltatással járó ellentételezés formájában megítélt állami támogatásokra történő alkalmazásáról

(az értesítés a C(2005) 2673. számú dokumentummal történt)

(2005/842/EK)

AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK BIZOTTSÁGA,

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre, és különösen annak 86. cikke (3) bekezdésére,

mivel:

- (1) A Szerződés 16. cikke úgy rendelkezik, hogy a 73., 86. és 87. cikk sérelme nélkül a Közösség gondoskodik arról, hogy az általános gazdasági érdekű szolgáltatások olyan elvek alapján és feltételek mellett működjenek, amelyek lehetővé teszik rendeltetésük teljesítését.
- (2) Egyes általános gazdasági érdekű szolgáltatások esetében a rendeltetésük teljesítését lehetővé tevő elvek alapján és feltételek mellett történő működés érdekében szükség lehet a közszolgáltatási kötelezettségből eredő speciális költségek egy részének vagy egészének fedezését szolgáló állami pénzügyi támogatásra. A Szerződés 295. cikkének megfelelően – amint azt az Európai Közösségek Bíróságának és Elsőfokú Bíróságának ítélkezési gyakorlata értelmezi – a közösségi jog szempontjából irreleváns, hogy az általános gazdasági érdekű szolgáltatásokat köz- vagy magánvállalkozások üzemeltetik-e.
- (3) E tekintetben a Szerződés 86. cikkének (2) bekezdése megállapítja, hogy az általános gazdasági érdekű szolgáltatások működtetésével megbízott vagy a jövedelemtermelő monopóliumjellegű vállalkozások a Szerződés szabályai, különösen a versenyszabályok hatálya alá tartoznak. A 86. cikk (2) bekezdése azonban bizonyos kritériumok teljesülése esetén engedélyezi a Szerződésben foglalt szabályoktól való eltérést. Először is, megbízólevélre van szükség, amellyel az állam a vállalkozásra

ruhazza az adott feladat elvégzésével kapcsolatos felelősséget. Másodsor, a megbízólevélnek általános gazdasági érdekű szolgáltatásra kell vonatkoznia. Harmadszor, a kivételnek szükségesnek kell lennie a feladat elvégzéséhez és azzal arányban kell állnia (a továbbiakban: a szükségességi követelmény). Végül a kereskedelem fejlődését ez nem befolyásolhatja olyan mértékben, amely ellentétes a Közösség érdekeivel.

- (4) Az Európai Közösségek Bírósága az *Altmark Trans GmbH és Regierungspräsidium Magdeburg v Nahverkehrsgesellschaft Altmark GmbH* ügyében hozott ítéletében ⁽¹⁾ („Altmark”) úgy határozott, hogy a közszolgáltatással járó ellentételezés nem minősül a Szerződés 87. cikke értelmében vett állami támogatásnak, amennyiben négy kritérium teljesül. Először is, a kedvezményezett vállalkozásnak közszolgáltatási kötelezettséggel kell rendelkeznie, és e kötelezettségeket világosan meg kell határozni. Másodsor, az ellentételezés kiszámításához alapul vett paramétereket objektív és átlátható módon előre meg kell határozni. Harmadsor, az ellentételezés nem haladhatja meg a közszolgáltatási kötelezettségek biztosításához szükséges költség egy része vagy egésze fedezéséhez szükséges összeget, figyelembe véve a kapcsolódó elismervényeket és az ésszerű nyereséget. Végül ha speciális esetben a közszolgáltatási kötelezettséget biztosító vállalkozást nem olyan közbeszerzési eljárás választotta ki, amely lehetővé tenné a közösség számára a legkisebb költséget jelentő szolgáltatást nyújtani képes ajánlattevő kiválasztását, az ellentételezés mértékét azon költségek elemzése alapján kell meghatározni, amelyek fejében egy átlagos, jól vezetett és közlekedési eszközökkel rendelkező vállalkozás biztosította volna e kötelezettségeket.
- (5) Amennyiben e négy kritérium teljesül, a közszolgáltatással járó ellentételezés nem számít állami támogatásnak, ezért a Szerződés 87. és 88. cikke nem alkalmazandó. Ha a tagállamok nem tartják be ezeket a kritériumokat és ha a Szerződés 87. cikke (1) bekezdése alkalmazásának általános kritériumai teljesülnek, a közszolgáltatással járó ellentételezés a Szerződés 73., 86., 87. és 88. cikke hatálya alá tartozó állami támogatást jelent. Ez a határozat tehát csak az állami támogatásnak minősülő közszolgáltatással járó ellentételezésre alkalmazandó.

⁽¹⁾ [2003] ECR I-7747.

- (6) A Szerződés 86. cikkének (3) bekezdése lehetővé teszi a Bizottság számára a Szerződés 86. cikkének (2) bekezdése értelmében megadott kivétel jelentésének és mértékének meghatározását, és szükség esetén a 86. cikk (2) bekezdésében megállapított kritériumok teljesítésének hatékony felügyeletét célzó szabályok megállapítását. Tisztázni kell, hogy bizonyos ellentételezési rendszerek milyen feltételekkel egyeztethetők össze a 86. cikk (2) bekezdésével, illetve milyen feltételekkel nem esnek a Szerződés 88. cikkének (3) bekezdésében említett előzetes bejelentési követelmény hatálya alá.
- (7) A támogatás csak akkor tekinthető összeegyeztethetőnek, ha az odaítélés célja a Szerződés 86. cikkének (2) bekezdése értelmében vett általános gazdasági érdekű szolgáltatások nyújtása. Az ítélkezési gyakorlatból nyilvánvaló, hogy – a területet szabályozó közösségi jogszabályokkal működő ágazatok kivételével – a tagállamok nagy mértékű mozgástérrel rendelkeznek azzal kapcsolatban, hogy mely szolgáltatások számítanak általános gazdasági érdekű szolgáltatásnak. A területet szabályozó közösségi jogszabályokkal működő ágazatok kivételével tehát a Bizottság feladata annak biztosítása, hogy az általános gazdasági érdekű szolgáltatásokat nyilvánvaló hiba nélkül határozzák meg.
- (8) A Szerződés 86. cikkének (2) bekezdése akkor alkalmazható, ha a támogatás vállalkozó kedvezményezettjét a tagállam bízta meg az adott általános gazdasági érdekű szolgáltatás működtetésével. A Szerződés 86. cikkének (2) bekezdését értelmező ítélkezési gyakorlat szerint a megbízólevélnek legalább a közszolgáltatási kötelezettség pontos jellegét, hatókörét és időtartamát, illetve az érintett vállalkozások kilitét tisztáznia kell.
- (9) A Szerződés 86. cikkének (2) bekezdésében megállapított kritériumoknak való megfelelés biztosítása érdekében pontosítani kell azokat a feltételeket, amelyeket az általános gazdasági érdekű szolgáltatás működtetésére vonatkozó megbízással kapcsolatban teljesíteni kell. Az ellentételezés összegét csak akkor lehet megfelelően kiszámítani és ellenőrizni, ha a vállalkozásokra rótt közszolgáltatási kötelezettségeket és az államra rótt kötelezettségeket a tagállam illetékes közhatalosai hivatalos okmányban, világosan meghatározzák. Az okmány formája tagállamonként változhat, de tartalmaznia kell legalább a közszolgáltatási kötelezettség pontos jellegét, hatókörét és időtartamát, illetve az érintett vállalkozások kilitét, valamint az érintett vállalkozásokra rótt költségeket.
- (10) A közszolgáltatási kötelezettségek meghatározásakor és annak vizsgálatakor, hogy az érintett vállalkozások teljesítik-e a kötelezettségeket, a tagállamokat széles körű konzultációra szólítják fel, különös tekintettel a felhasználókra.
- (11) A versenyhelyzet indokolatlan torzulását megelőzendő a Szerződés 86. cikkének (2) bekezdése értelmében az ellentételezés – a kapcsolódó elismervények és az ésszerű nyereség figyelembevételével – nem haladhatja meg a közszolgáltatási kötelezettségek biztosításához szükséges költségeket. Ez az érintett vállalkozás tényleges költségeit jelenti.
- (12) Az érintett vállalkozás költségeinek fedezéséhez szükséges összeget meghaladó ellentételezés szükségtelen az általános gazdasági érdekű szolgáltatás működtetéséhez, ezért az államnak visszafizetendő, összeegyeztethetetlen állami támogatásnak minősül. Az általános gazdasági érdekű szolgáltatás működtetéséhez odaítélt, de valójában egy másik piacon való működéshez felhasznált ellentételezés ugyancsak szükségtelen az általános gazdasági érdekű szolgáltatás működtetéséhez, következésképp összeegyeztethetetlen állami támogatásnak minősül.
- (13) A Szerződés 86. cikkének (2) bekezdésében megállapított szükségességi követelménynek való megfelelés biztosítása érdekében rendelkezni kell az odaítélt ellentételezés összegének kiszámításáról és felügyeletéről. A tagállamoknak rendszeresen ellenőrizniük kell, hogy az odaítélt ellentételezés nem vezet-e túlkompenzációhoz. Azonban a vállalkozások és a tagállamok számára biztosítandó minimális rugalmasság érdekében lehetővé kell tenni, hogy az éves ellentételezés 10 %-át meg nem haladó túlkompenzáció átvihető legyen a következő időszakra, és levonható legyen az egyébként kifizetendő ellentételezés összegéből. A szociális lakásépítés területén általános gazdasági érdekű szolgáltatás működtetésével megbízott vállalkozások bevétele drasztikusan változhat, ami elsősorban az örökhaszonbérlet fizetésektől függ. Következésképp ha ezek a cégek kizárólag általános gazdasági érdekű szolgáltatást működtetnek, az egy időszakon belüli túlkompenzáció az éves ellentételezés 20 %-áig átvihető a következő időszakra.

- (14) Amennyiben az ellentételezést általános gazdasági érdekű szolgáltatást működtető vállalkozásoknak ítélik oda, az ellentételezés mértéke nem haladja meg a szolgáltatás költségeit, és betartják az e határozatban megállapított küszöbértékeket, akkor a Bizottság úgy ítéli meg, hogy a kereskedelem fejlődését ez nem befolyásolja olyan mértékben, amely ellentétes a Közösség érdekeivel. Ilyen körülmények között a Bizottság úgy ítéli meg, hogy az ellentételezés a Szerződés 86. cikkének (2) bekezdésével összeegyeztethető állami támogatásnak minősül.
- (15) A korlátozott forgalommal rendelkező, általános gazdasági érdekű szolgáltatást nyújtó vállalkozásoknak odaítélt csekély összegű ellentételezés nem befolyásolja olyan mértékben a kereskedelem és a verseny fejlődését, amely ellentétes a Közösség érdekeivel. Az e határozatban megállapított feltételek teljesülése esetén tehát nincs szükség előzetes bejelentésre. A bejelentés alóli mentesség hatályának meghatározása céljából figyelembe kell venni a közszolgáltatással járó ellentételezésben részesülő vállalkozások forgalmát és az ellentételezés szintjét.
- (16) A kórházak és a szociális lakásépítéssel foglalkozó, általános gazdasági érdekű szolgáltatásokkal összefüggő feladatokkal megbízott vállalkozások olyan sajátos vonásokkal rendelkeznek, amelyeket figyelembe kell venni. Kiemelt figyelmet kell fordítani arra, hogy a belső piac jelenlegi fejlődési szakaszában a versenyhelyzet torzulásának mértéke ezekben az ágazatokban nem feltétlenül arányos a forgalom és az ellentételezés mértékével. Ennek megfelelően az egészségügyi ellátást, beleértve adott esetben a segélyhívó szolgálatot és a fő tevékenységekkel közvetlenül összefüggő kiegészítő szolgáltatásokat – különösen a kutatás területén – nyújtó kórházak, valamint a szociális lakásépítéssel megbízott azon vállalkozások, amelyek hátrányos helyzetben lévő állampolgároknak vagy egyéb olyan, kevésbé előnyös szociális helyzetben lévő csoportoknak biztosítanak lakóhelyet, amelyek korlátozott fizetőképességük következtében piaci feltételek között nem találnának lakást, mentesülnek az e határozatban előírt bejelentési kötelezettség alól, még akkor is, ha az ellentételezés összege meghaladja az e határozatban megállapított határokat, amennyiben a tagállam általános gazdasági érdekű szolgáltatásnak minősíti a nyújtott szolgáltatásokat.
- (17) A 86. cikk (2) bekezdése vonatkozásában a Szerződés 73. cikke *lex specialis*. Megállapítja a szárazföldi közlekedés ágazatában a közszolgáltatással járó ellentételezésre vonatkozó szabályokat. Ezt a cikket a vasúti, közúti és belvízi közlekedési közszolgáltatás fogalmában benne rejlő kötelezettségek terén a tagállamok tevékenységéről szóló, 1969. június 26-i 1191/69/EGK tanácsi rendelet⁽¹⁾ dolgozta ki, amely megállapítja a közszolgáltatói kötelezettségre vonatkozó általános feltételeket a szárazföldi közlekedés ágazatában, és előírja az ellentételezés kiszámításának módszereit. Az 1191/69/EGK rendelet minden olyan ellentételezést mentesít a szárazföldi közlekedés ágazatában, amely teljesíti a bejelentésnek a Szerződés 88. cikkének (3) bekezdése értelmében érvényes feltételeit. Továbbá a kizárólag városi, elővárosi és regionális közlekedést biztosító vállalkozások esetében lehetővé teszi a tagállamoknak a rendelkezésektől való eltérést. Amikor ezt az eltérést alkalmazzák, a közszolgáltatási kötelezettséggel kapcsolatos ellentételezést – amennyiben állami támogatásnak számít – a vasúti, közúti és belvízi közlekedéshez nyújtott támogatásokról szóló, 1970. június 4-i 1107/70/EGK tanácsi rendelet⁽²⁾ szabályozza. Az „Altmark”-ügyben hozott ítélet szerint a 73. cikk rendelkezéseit tiszteletben nem tartó ellentételezés a 86. cikk (2) bekezdése vagy a Szerződés bármely más rendelkezése alapján nem tekinthető a Szerződéssel összeegyeztethetőnek. Következésképp ez a határozat nem vonatkozik a fenti ellentételezésre.
- (18) A szárazföldi közlekedéssel ellentétben a Szerződés 86. cikkének (2) bekezdése alkalmazandó a tengeri és légi közlekedésre. A ezen ágazatokban a közszolgáltatással járó ellentételezésre vonatkozó bizonyos szabályok a közösségi légifuvarozók Közösségen belüli légi útvonalakhoz jutásáról szóló, 1992. július 23-i 2408/92/EGK tanácsi rendeletben⁽³⁾ és a szolgáltatásnyújtás szabadsága elvének a tagállamokon belüli tengeri szállításra (tengeri kabotázs) történő alkalmazásáról szóló, 1992. december 7-i 3577/92/EGK tanácsi rendeletben⁽⁴⁾ található: ez a két rendelet állapítja meg a közszolgáltatások nyújtására vonatkozó szabályokat. Az 1191/96/EGK rendelettel ellentétben ezek a rendeletek nem térnek ki az esetleges állami támogatás összeegyeztethetőségére, és nem tartalmaznak mentességet a Szerződés 88. cikkének (2) bekezdése értelmében érvényes bejelentési kötelezettség alól. Ezért ezt a határozatot alkalmazni kell a közszolgáltatással járó ellentételezésre a légi és tengeri közlekedési ágazatban, feltéve, hogy az ellentételezés teljesíti e határozat feltételeit, és tiszteletben tartja a 2408/92/EGK, illetve a 3577/92/EGK rendeletekben foglalt ágazati szabályokat is.
- (19) A légi és tengeri közlekedésben a közszolgáltatással járó ellentételezésre alkalmazandó küszöbérték általában megegyezik az általánoson alkalmazandóval. Azokban a speciális esetekben azonban, amikor a szigetekre történő légi és tengeri közlekedés, valamint a Szerződés 86.

(1) HL L 156., 1969.6.28., 1. o. A legutóbb az 1893/91/EGK rendelettel (HL L 169., 1991.6.29., 1. o.) módosított rendelet.

(2) HL L 130., 1970.6.15., 1. o. A legutóbb az 543/97/EK rendelettel (HL L 84., 1997.3.26., 6. o.) módosított rendelet.

(3) HL L 240., 1992.8.24., 8. o. A 2003-as csatlakozási okmánnyal módosított irányelv.

(4) HL L 364., 1992.12.12., 7. o.

cikkének (2) bekezdése értelmében általános gazdasági érdekű szolgáltatást jelentő repülőter és kikötő részesül közszolgáltatással járó ellentételezésben, alternatív küszöbértéket kell megadni az utasok számának éves átlaga alapján, mert ez jobban tükrözi e tevékenységek gazdasági realitását.

- (20) Ez a határozat nagy mértékben pontosítja a Szerződés 86. cikkének (2) bekezdésében előírt kivétel jelentését és mértékét, ahogyan azt a múltban a Bíróság, az Elsőfokú Bíróság és a Bizottság következetesen alkalmazta. Amennyiben nem módosítja az e területen érvényes jogszabályokat, a határozat haladéktalanul alkalmazandó. E határozat bizonyos rendelkezései azonban túlmutatnak a *status quon*, mert további követelményeket állapítanak meg a 86. cikk (2) bekezdésében megállapított kritériumok hatékony felügyelete érdekében. E rendelkezések alkalmazása előtt egy éves időszakot kell meghatározni, hogy a tagállamok megtehessek a szükséges intézkedéseket.
- (21) Az egyes általános gazdasági érdekű szolgáltatások esetében az előzetes bejelentési kötelezettség alóli felmentés nem zárja ki azt a lehetőséget, hogy a tagállamok konkrét támogatási projektekről tegyenek bejelentést. Az ilyen bejelentést a közszolgáltatással járó ellentételezés formájában nyújtott állami támogatásról szóló közösségi keretszabály elveinek megfelelően vizsgálják meg ⁽¹⁾.
- (22) Ez a határozat a tagállamok és a közvállalkozások, valamint bizonyos vállalkozások közötti pénzügyi kapcsolatok átláthatóságáról szóló, 1980. június 25-i 80/723/EGK bizottsági irányelv ⁽²⁾ sérelme nélkül alkalmazandó.
- (23) Ez a határozat a közbeszerzéssel és a versennyel kapcsolatos hatályos közösségi rendelkezések, különösen a Szerződés 81. és 82. cikkének sérelme nélkül alkalmazandó.
- (24) E határozat rendelkezései az ágazati közösségi jogszabályokban lévő, közszolgáltatási kötelezettségekkel kapcsolatos szigorúbb, speciális rendelkezések sérelme nélkül alkalmazandók,

⁽¹⁾ HL C 297., 2005.11.29.

⁽²⁾ HL L 195., 1980.7.29., 35. o. A legutóbb a 2000/52/EK irányelvvel (HL L 193., 2000.7.29., 75. o.) módosított irányelv.

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

Tárgy

Ez a határozat meghatározza, hogy az általános gazdasági érdekű szolgáltatás működtetésével megbízott vállalkozásoknak odaítélt közszolgáltatással járó ellentételezés milyen feltételekkel minősül a közös piaccal összeegyeztethetőnek, illetve mentesül a Szerződés 88. cikkének (3) bekezdésében megállapított bejelentési követelmény alól.

2. cikk

Alkalmazási kör

(1) Ez a határozat az alábbi kategóriákba tartozó, a Szerződés 86. cikkének (2) bekezdése szerint általános gazdasági érdekű szolgáltatásokkal összefüggő vállalkozásoknak odaítélt, állami támogatásnak minősülő közszolgáltatással járó ellentételezésre alkalmazandó:

- a) olyan vállalkozásoknak odaítélt közszolgáltatással járó ellentételezés, amelyek adózás előtti átlagos éves forgalma az általános gazdasági érdekű szolgáltatással való megbízást megelőző két pénzügyi évben 100 millió eurónál kevesebb volt, a szóban forgó szolgáltatásért járó éves ellentételezés összege pedig kevesebb mint 30 millió euro;
- b) az érintett tagállam által általános gazdasági érdekű szolgáltatásnak minősített tevékenységet végző, szociális lakásépítéssel foglalkozó vállalkozásoknak és kórházaknak odaítélt közszolgáltatással járó ellentételezés;
- c) közszolgáltatással járó ellentételezés olyan szigetekre történő légi és tengeri közlekedés számára, amelyeken az általános gazdasági érdekű szolgáltatással való megbízást megelőző két pénzügyi évben 300 000 utasnál kisebb volt az átlagos éves forgalom;
- d) közszolgáltatással járó ellentételezés olyan repülőterek és kikötők számára, amelyek átlagos éves forgalma az általános gazdasági érdekű szolgáltatással történő megbízást megelőző két pénzügyi évben nem haladta meg az 1 000 000 (repülőterek esetében), illetve 300 000 (kikötők esetében) utast.

Az első albekezdés a) pontjában említett 30 millió eurós küszöb meghatározásához használható a szerződéses időszakban vagy öt év alatt odaítélt ellentételezés értékét képviselő éves átlag. Hitelintézetek esetében a forgalom 100 millió eurós küszöbét a teljes eredménykimutatás 800 millió euros küszöbe helyettesíti.

(2) A légi és tengeri közlekedés területén ez a határozat csak arra a közszolgáltatással járó ellentételezés formájában nyújtott állami támogatásra vonatkozik, amelyet a Szerződés 86. cikkének (2) bekezdése értelmében vett általános gazdasági érdekű szolgáltatást nyújtó vállalkozásoknak ítélték oda, a 2408/92/EGK, illetve a 3577/92/EGK tanácsi rendelet tiszteletben tartásával.

Ez a határozat nem alkalmazandó a szárazföldi közlekedés területén működő vállalkozásoknak nyújtott közszolgáltatással járó állami támogatásra.

3. cikk

Összeegyeztethetőség és a bejelentés alóli mentesség

Az állami támogatás formájában odaítélt és az e határozatban megállapított feltételeknek megfelelő közszolgáltatással járó ellentételezés összeegyeztethető a közös piaccal, és mentesül a Szerződés 88. cikkének (3) bekezdésében előírt előzetes bejelentési kötelezettség alól, az ágazati közösségi jogszabályokban lévő, közszolgáltatási kötelezettségekkel kapcsolatos szigorúbb rendelkezések alkalmazásának sérelme nélkül.

4. cikk

Megbízás

E határozat akkor alkalmazható, ha az érintett vállalkozást egy vagy több hivatalos aktussal megbízzák az általános gazdasági érdekű szolgáltatás működtetésével; e hivatalos aktus formáját minden egyes tagállam maga határozhatja meg. A hivatalos aktus többek között a következőket tartalmazza:

- a) a közszolgáltatási kötelezettség jellege és időtartama;
- b) az érintett vállalkozások és terület;
- c) a vállalkozásnak adott kizárólagos vagy speciális jogok jellege;
- d) az ellentételezés kiszámításának, ellenőrzésének és felülvizsgálatának paraméterei;

- e) a túlkompenzáció elkerülésére és visszafizetésére hozott intézkedések.

5. cikk

Ellentételezés

(1) Az ellentételezés mértéke nem haladhatja meg a közszolgáltatási kötelezettségek biztosításával összefüggő költségeket, figyelembe véve a kapcsolódó elismervényeket és a kötelezettségek biztosításához szükséges saját tőkéből származó ésszerű nyereséget. Az ellentételezést ténylegesen az adott általános gazdasági érdekű szolgáltatás működtetéséhez kell felhasználni, a vállalkozásnak az ésszerű nyereséghez való lehetőségének sérelme nélkül.

Az ellentételezés összege tartalmazza az állam által vagy az állami erőforrásokból bármilyen formában odaítélt kedvezményeket. Az ésszerű nyereség figyelembe veszi az egy elfogadott korlátozott időszak alatt a vállalkozások által elért termelékenységi nyereség egy részét vagy egészét, az állam által a vállalkozásra bízott szolgáltatások minőségének csökkenése nélkül.

(2) A figyelembe veendő költségek az általános gazdasági érdekű szolgáltatás működtetéséből származó költségek. A költségeket az általánosan elfogadott költségelszámolási elvek alapján kell kiszámítani, az alábbiak szerint:

- a) amennyiben a szóban forgó vállalkozás tevékenysége az általános gazdasági érdekű szolgáltatásra korlátozódik, minden költségét figyelembe lehet venni;
- b) amennyiben a vállalkozás az általános gazdasági érdekű szolgáltatáson kívül eső tevékenységeket is folytat, csak az általános gazdasági érdekű szolgáltatással összefüggő költségeket lehet figyelembe venni;
- c) az általános gazdasági érdekű szolgáltatáshoz kapcsolódó költségek fedezik az általános gazdasági érdekű szolgáltatás nyújtása során felmerülő változó költségeket, az általános gazdasági érdekű szolgáltatással és a többi tevékenységgel egyaránt összefüggő állandó költségekhez való arányos hozzájárulást és az ésszerű nyereséget;
- d) ha az általános gazdasági érdekű szolgáltatás működtetéséhez befektetések is szükségesek – különösen az infrastruktúrával összefüggők –, akkor ezeket a költségeket is figyelembe lehet venni.

(3) A figyelembe veendő bevételnek legalább az általános gazdasági szolgáltatásból származó teljes bevételt tartalmaznia kell. Amennyiben a szóban forgó vállalkozás egy másik, az ésszerű nyereségen túl is nyereséget hozó általános gazdasági érdekű szolgáltatással összefüggő speciális vagy kizárólagos jogokkal rendelkezik, vagy más állami kedvezményekben is részesül, akkor – a 87. cikk értelmében történő besorolásuktól függetlenül – ezeket is hozzá kell adni a bevételhez. A tagállam úgy határozhat, hogy az általános gazdasági érdekű szolgáltatáson kívüli tevékenységekből származó nyereségeket teljesen vagy részben az általános gazdasági érdekű szolgáltatás finanszírozására kell fordítani.

(4) E határozat alkalmazásában az „ésszerű nyereség” a tőkehozamnak az a mértéke, amely figyelembe veszi a tagállam beavatkozása következtében a vállalkozást érő kockázatot vagy kockázatmentességet, különösen ha a tagállam kizárólagos vagy speciális jogokat biztosít. Ez a mérték általában nem haladja meg az érintett ágazat korábbi években mért átlagos mértékét. Azokban az ágazatokban, ahol nem működik az általános gazdasági érdekű szolgáltatás működtetésével megbízott vállalkozáshoz hasonlítható vállalkozás, az összehasonlítást más tagállamok vagy szükség esetén más ágazatok vállalkozásaival kell elvégezni, feltéve, hogy figyelembe veszik az egyes ágazatok sajátosságait. Az ésszerű nyereség meghatározásakor a tagállamok ösztönző kritériumokat állapíthatnak meg, különösen a nyújtott szolgáltatás minősége tekintetében.

(5) Amennyiben a cég az általános gazdasági érdekű szolgáltatáson belül és kívül eső tevékenységeket végez, a belső elszámoláson külön kell feltüntetni az általános gazdasági érdekű szolgáltatással, illetve a többi szolgáltatással összefüggő költségeket és elismervényeket, valamint a költségek és bevételek elosztásának paramétereit.

Az általános gazdasági érdekű szolgáltatáson kívül eső tevékenységekkel összefüggő költségek fedezik a változó költségeket, az állandó költségekhez való megfelelő hozzájárulást és a tőkehozamot. E költségekre nem adható ellentételezés.

6. cikk

A túlkompenzáció ellenőrzése

A tagállamoknak rendszeresen ellenőrizniük vagy ellenőriztetniük kell, hogy a vállalkozások nem részesülnek az 5. cikknek megfelelően meghatározott összeget meghaladó ellentételezésben.

A túlkompenzációt vissza kell fizetni a tagállamnak, és a jövőre nézve naprakésszé kell tenni az ellentételezés kiszámításának paramétereit. Amennyiben a túlkompenzáció összege nem haladja meg az éves ellentételezés összegének 10 %-át, a túlkompenzáció átvihető a következő éves időszakra, és levonható a fizetendő ellentételezés összegéből.

A szociális lakásépítés ágazatában a tagállamok minden egyes vállalkozás szintjén rendszeresen ellenőrzik, hogy az érintett vállalkozás nem részesül-e az 5. cikk alapján meghatározottnál nagyobb összegű ellentételezésben. A túlkompenzáció az éves ellentételezés 20 %-áig átvihető a következő időszakra, amennyiben az érintett vállalkozás kizárólag általános gazdasági érdekű szolgáltatást működtet.

7. cikk

Az információk hozzáférhetősége

A tagállamok tíz éven át megőrzik mindazokat a dokumentumokat, amelyek segítségével meghatározható, hogy az odaítélt ellentételezés összegegyeztethető-e ezzel a határozattal.

A Bizottság írásos kérelmére a tagállamok a Bizottság rendelkezésére bocsátják mindazokat az információkat, amelyeket a Bizottság szükségesnek tart annak meghatározásához, hogy az ellentételezési rendszerek összegegyeztethetők-e ezzel a határozattal.

8. cikk

Jelentések

A tagállamok háromévente jelentést nyújtanak be ezen határozat végrehajtásáról a Bizottsághoz, amelyben részletesen bemutatják e rendelet alkalmazási körülményeit minden ágazatban, beleértve a szociális lakásépítést és a kórházakat is.

Az első jelentés benyújtására 2008. december 19-ig kerül sor.

9. cikk

Értékelés

Legkésőbb 2009. december 19-ig a Bizottság hatásvizsgálatot végez a tényszerű információkra és a Bizottság által a tagállamoktól a 8. cikknek megfelelően származó adatok alapján tartott széles körű konzultáció eredményeire építve.

A hatásvizsgálat eredményeit eljuttatják az Európai Parlamenthez, a Régiók Bizottságához, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottsághoz és a tagállamokhoz.

10. cikk

Hatálybalépés

Ez a határozat 2005. december 19-én lép hatályba.

A 4. cikk c), d) és e) pontja, valamint a 6. cikk 2006. november 29-től alkalmazandó.

11. cikk

Címzettek

Ennek a határozatnak a tagállamok a címzettjei.

Kelt Brüsszelben, 2005. november 28-án.

a Bizottság részéről

Neelie KROES

a Bizottság tagja
